

UUTISIA

Kannessa topografiharjoittelija Hannu Tiainen vuonna 1959. Hannu mm. taittoi myöhemmin *Maankäyttö*-lehteä 15 vuotta.

Peruskarttamme pitkä polku julkaistu

PERUSKARTOITUKSEN HISTORIASTA

kertova teos *Peruskarttamme pitkä polku* julkaistiin 8.12.2011 Helsingin Säätytalolla. Paikalle oli kokoontunut paitsi nykyistä kartoitukseen liittyvää väkeä, myös lukuisasti ensimmäisen peruskarttakierroksen tekijöitä – tilaisuus saattoikin tässä mielessä olla ainutlaatuinen, ehkä viimeinen näin laaja katselmus

Kirja kertoo mittavimmasta kartoitustyöstä, jota Suomessa on koskaan tehty. Peruskarttalehtien valmistaminen kesti 30 vuotta vuosina 1947–1977 ja se oli osa Suomen jälleenrakentamista.

Valtaisa urakka konkretisoituu siten, että levitettyä peruskartan noin 3 712 karttalehteä riittäisivät peittämään koko Helsingin Senaatintorin.

Maanmittauslaitoksen keskeisellä tuoteella, peruskartalla, oli jälleenrakentamiskaudella erittäin suuri taloudellinen merkitys tiestön, rataverkon ja vesivoimaloiden rakentamisessa. Peruskartan pohjalta on syntynyt uusia karttoja erilaisiin tarpeisiin: yhdyskuntasuunnitteluun, erilaisten ilmiöiden paikantamiseen ja teemojen esittämiseen sekä vapaa-ajan käyttöön.

Kirjan sisältö koostuu 43 kirjoittajan artikkeleista ja muistelmista. Kirjassa valotetaan peruskartan valmistamisen eri vaiheita ja tutustutaan topografiain vaivalloisiin maastotöihin, usein huumorilla höystettyjen muistelujen kautta.

Peruskartan syntyä kuvataan luvussa "Yhden miehen sota", siis tekniikan tohtori **Mauno Kajamaan** sinnikkyyttä ja visioita. Peruskartoituksen periaatteet syntyivät Kajamaan väitöskirjassa v. 1944 – sodan aikana. "Normaalin budjettivalmistelun

Mikko Rantanen/SKS/KRA

Maastotöihin osallistuvat kokoontuivat keväisin Säätytalolle lähtöpalaveriin. Kuva vuodelta 1968.

Suvi Käikkäinen

Peruskarttakirjan julkistustilaisuuteen osallistuneet asettuivat ryhmäkuvaan Säätytalon sisäportaille kuin maastomiehet aikanaan.

UUTISIA

Fotogrammetrian ja Kaukokartoituksen Seura 80 vuotta

avulla laitos ei olisi onnistunut suuren työn toteuttamisessa. Tarvittiin erillistä kädenvääntöä, sidosryhmien mukaan saantia rahoituspäätösten tukemiseen ja ennen kaikkea Mauno Kajamaan neuvotteluitoa ja energiaa”, kirjassa korostetaan.

Kirjan ovat toimittaneet jyvaskyläläiset filosofian tohtori, tietokirjailija **Heikki Rantatupa** ja maanmittausteknikko, tietokirjailija **Jyrjö Teeriaho**.

Eipä kumma, että *Keskisuomalaisen* pääkirjoitustoimituksen esimies **Lasse Kangas** otsikoi kirjaa ja kartoitusta käsittelevän kirjoituksensa: ”Miten tehtiin karttojen kartta” (Ksml 30.12.2011).

Yhteistyönä tehdyn kirjan on tuottanut Maanmittauslaitos, kustantanut Maanmittaushallituksen topografit ry ja julkaissut Kustannusosakeyhtiö AtlasArt. Aloitteen kirjan tekemiseen teki Maanmittaushallituksen eläkkeellä oleva arkistonhoitaja, kotiseutuneuvos, maanmittausteknikko **Timo Luoma-aho**.

Pekka Lehtonen

Lue lisää peruskartasta: www.maanmittauslaitos.fi/kartat/karttatuoitteet/painetut-kartat-tulosteet/peruskartta.

Peruskarttamme pitkä polku. Sid., nelivärinen, 206 × 240 mm, 336 sivua. Kustantaja Maanmittaushallituksen topografit ry. Julkaisija ja markkinoija Kustannusosakeyhtiö AtlasArt. ISBN 978-952-5671-38-4. Suositushinta: 35 euroa. Saatavissa AtlasArtista ja kirjakaupoista.

FOTOGRAMMETRIAN JA KAUKOKARTOITUKSEN SEURAN 80-vuotisjuhlia vietettiin juhlaseminaarin ja iltajuhlan merkeissä perjantaina 21.10.2011. Lisäksi seminaarissa esiteltiin juhluvuoden kunniaksi koottu juhlijulkaisu sekä seuran uusi logo.

Seminaari pidettiin Tieteiden talolla Helsingissä, ja paikalla esityksiä oli kuuntelemassa reilut 50 henkeä. Juhlapuhujaksi oli mukaan saatu professori **Norbert Pfeifer** Wienin Teknillisestä yliopistosta. Pfeiferin esitys *Challenges in Photogrammetry and Remote Sensing* käsitteli kattavasti alan haasteita ja mahdollisuuksia erityisesti tulevaisuutta ajatellen. Esitys löytyy seuran sivuilta osoitteesta: <http://foto.hut.fi/seura/taapahtumia/ChallengesPfeiferHelsinki2011.pdf>. Muutenkin seminaarin anti keskittyi ajankohtaisiin ja tulevaisuuteen suuntautuviin aiheisiin kattaen muun muassa UAV- ja ajoneuvokartoitussovelluksia, mahdollisuuksia käyttäjien itse tuottamiin 3D-karttoihin sekä modernien tutkasatelliittikuvien ominaisuuksia.

The Photogrammetric Journal of Finland on seuran vuosittain julkaisema lehti, josta **Petri Rönnholm** ja **Hannu Hyyppä** kokosivat tänä vuonna normaalin lehden lisäksi ylimääräisen suomenkielisen juhlijulkaisun. Se esittelee kattavasti alan ajankohtaisia tutkimusaiheita, toimintoja ja sovelluskohteita. Lisäksi mukana on myös hieman historiatietoa fotogrammetriasta ja kaukokartoituksesta, seuran omasta toiminnasta sekä alan opetuksen ja osaamisen kehityksestä. Julkaisun hinta on 20 euroa ja sen voi tilata seuran sihteeriltä (fsprs.secretary@list.aalto.fi).

Iltajuhlaa vietettiin Tekniskan kokouksissa aivan Helsingin keskustassa. Ohjelmassa oli illallinen, mahtava vieraita viihdyttänyt

orkesteri *Los Estrellos* sekä tanssia. Illan aikana **Risto Kuittinen** muisteli puheessaan seuran ja alan historiaa. Juhlassa julkistettiin myös seuran uudet kunniajäsenet, jotka ovat Risto Kuittinen, **Jouko Luoto** ja **Jyri Paulaharju**.

Lisää tietoa seurasta ja sen toiminnasta löytyy osoitteesta: <http://foto.hut.fi/seura/fsprs.html>. Seuran jäseneksi pääsee ottamalla yhteyttä sihteerin osoitteeseen fsprs.secretary@list.aalto.fi.

Anna Annila

Fotogrammetrian ja Kaukokartoituksen Seuran sihteerin
fsprs.secretary@list.aalto.fi

Juhlapuhuja professori Norbert Pfeifer Wienin Teknillisestä yliopistosta.